

Problema săptămânii 84

Fie \mathcal{C}_1 și \mathcal{C}_2 două cercuri tangente într-un punct T astfel încât cercul \mathcal{C}_1 se află în interiorul cercului \mathcal{C}_2 . Fie M și N două puncte pe \mathcal{C}_1 diferite de T . Fie $[AB]$ și $[CD]$ două coarde ale cercului \mathcal{C}_2 care trec prin M , respectiv N . Dacă dreptele BD , AC și MN au un punct comun K , arătați că (TK este bisectoarea unghiului MTN).

baraj Franța, 2017

Soluția oficială (în limba franceză)

Soluție: (Andrei Mărginean)

Fie $\{E\} = AB \cap CD$, $\{X\} = TM \cap \mathcal{C}_2$ și $\{Y\} = TN \cap \mathcal{C}_2$. Cum \mathcal{C}_1 și \mathcal{C}_2 sunt tangente în T , dacă notăm cu O_1 și O_2 centrele cercurilor \mathcal{C}_1 , respectiv \mathcal{C}_2 , punctele T , O_1 și O_2 sunt coliniare, deci $m(\angle O_1 TM) = m(\angle O_2 TX)$. De aici rezultă că $\angle TO_1 M \equiv \angle TO_2 X$, deci $\angle T N M \equiv \angle T Y X$, ceea ce arată că $MN \parallel XY$. (Omotezia de centru T care duce cercul \mathcal{C}_1 în cercul \mathcal{C}_2 , duce segmentul $[MN]$ în segmentul (paralel) $[XY]$.)

Din teorema lui Thales rezultă că $\frac{TM}{MX} = \frac{TN}{NY}$, deci $\frac{TM}{TN} = \frac{MX}{NY}$. Din puterea punctului M față de cercul \mathcal{C}_2 avem $AM \cdot MB = TM \cdot MX$, iar din puterea lui N rezultă că $CN \cdot ND = TN \cdot NY$.

$$\text{Deducem că } \left(\frac{TM}{TN}\right)^2 = \frac{TM \cdot MX}{TN \cdot NY} = \frac{AM \cdot MB}{CN \cdot ND}.$$

Din teorema lui Menelaus în triunghiul EMN tăiat de transversalele $D - K - B$ și $A - K - C$ obținem $\frac{ED}{DN} \cdot \frac{KN}{KM} \cdot \frac{MB}{BE} = 1$ și $\frac{EA}{AM} \cdot \frac{KM}{KN} \cdot \frac{NC}{CE} = 1$. Obținem din cele două relații că $\frac{KM}{KN} = \frac{ED \cdot MB}{DN \cdot BE}$ și $\frac{KM}{KN} = \frac{AM \cdot CE}{EA \cdot NC}$. Înmulțindu-le obținem că $\left(\frac{KM}{KN}\right)^2 = \frac{ED \cdot MB}{DN \cdot BE} \cdot \frac{AM \cdot CE}{EA \cdot NC} = \frac{AM \cdot BM}{CN \cdot DN} \cdot \frac{CE \cdot DE}{AE \cdot BE}$. Din puterea punctului E față de cercul \mathcal{C}_2 rezultă $CE \cdot DE = AE \cdot BE$, deci $\left(\frac{KM}{KN}\right)^2 = \frac{AM \cdot BM}{CN \cdot DN} = \left(\frac{TM}{TN}\right)^2$, adică $\frac{KM}{KN} = \frac{TM}{TN}$. Din reciproca teoremei bisectoarei rezultă concluzia.

Remarcă: (Vlad Vergelea) Afirmația din problemă rămâne valabilă și dacă cercurile sunt tangente exterior.

Problem of the week no. 84

Let \mathcal{C}_1 and \mathcal{C}_2 be two circles tangent at T such that \mathcal{C}_1 lies in the interior of \mathcal{C}_2 . Let M and N be two points on \mathcal{C}_1 , others than T . Let $[AB]$ and $[CD]$ be two chords of \mathcal{C}_2 passing through M , and N , respectively. If the lines BD , AC and MN have a common point K , prove that (TK is the angle bisector of angle MTN).

TST France, 2017

Solution: (Andrei Mărginean)

Let $\{E\} = AB \cap CD$, $\{X\} = TM \cap \mathcal{C}_2$ and $\{Y\} = TN \cap \mathcal{C}_2$. As \mathcal{C}_1 and \mathcal{C}_2

are tangent at T , if O_1 and O_2 are the centers of circles \mathcal{C}_1 , and \mathcal{C}_2 respectively, points T , O_1 and O_2 are collinear, hence $\angle O_1 TM = \angle O_2 TX$. It follows that $\angle TO_1 M = \angle TO_2 X$, hence $\angle TNM = \angle TYX$, which shows that $MN \parallel XY$.

From Thales's Theorem we obtain $\frac{TM}{MX} = \frac{TN}{NY}$, i.e. $\frac{TM}{TN} = \frac{MX}{NY}$. From the power of M w.r.t. \mathcal{C}_2 we have $AM \cdot MB = TM \cdot MX$, and from the power of N it follows that $CN \cdot ND = TN \cdot NY$.

$$\text{Hence } \left(\frac{TM}{TN}\right)^2 = \frac{TM \cdot MX}{TN \cdot NY} = \frac{AM \cdot MB}{CN \cdot ND}.$$

From Menelaus's Theorem in triangle EMN cut by the transversal lines $D - K - B$ and $A - K - C$ we obtain $\frac{ED}{DN} \cdot \frac{KN}{KM} \frac{MB}{BE} = 1$ and $\frac{EA}{AM} \cdot \frac{KM}{KN} \frac{NC}{CE} = 1$. Then $\frac{KM}{KN} = \frac{ED \cdot MB}{DN \cdot BE}$ and $\frac{KM}{KN} = \frac{AM \cdot CE}{EA \cdot NC}$. Multiplying these two together leads to $\left(\frac{KM}{KN}\right)^2 = \frac{ED \cdot MB}{DN \cdot BE} \cdot \frac{AM \cdot CE}{EA \cdot NC} = \frac{AM \cdot BM}{CN \cdot DN} \cdot \frac{CE \cdot DE}{AE \cdot BE}$. from the power of point E w.r.t. \mathcal{C}_2 it follows that $CE \cdot DE = AE \cdot BE$, hence $\left(\frac{KM}{KN}\right)^2 = \frac{AM \cdot BM}{CN \cdot DN} = \left(\frac{TM}{TN}\right)^2$, i.e. $\frac{KM}{KN} = \frac{TM}{TN}$. This is equivalent to the conclusion.

Remark: (*Vlad Vergelea*) The statement of the problem is valid also in the case of externally tangent circles.